

Czeka na wielkie widowisko. To opowieść o przyłączeniu Górnego Śląska do Polski

Trwają przygotowania do widowiska METROPOLIS SILESIUM z okazji 100. lecia przyłączenia części Górnego Śląska do Polski. Spektakl, który połączy sztukę teatralną z muzyką oraz wideoartem, zostanie zaprezentowany w sobotę 18 czerwca na katowickim Placu nad Rawą.

Reżyserem wydarzenia jest Robert Talarczyk, dyrektor Teatru Śląskiego a muzykę przygotował Miłosz Borycki, raper występujący na scenach jako Miuosh.

– Opowiemy wam historię człowieka stąd. Ze Śląska. Z Katowic. Człowieka który miał siłę zmienić biegi czasu, tworzyć nowe, zmieniać sztukę, film, muzykę... To przypowieść opowiedziana obrazami znanymi z desek teatrów, ekranów kin i słów piosenek które znamy wszyscy. To dokładnie to co pozostanie po Was i po nas na zawsze- tak wydarzenie opisują jego organizatorzy.

Wśród artystów zobaczymy wykonawców, m.in. Marcelinę, Miuosha, Melę Koteluk, Mateusza Koniecznego, Renatę Przemyk, Sebastiana Riedla oraz Marcina Wyrostka. Na scenie wystąpią artyści Teatru Śląskiego oraz Orkiestra Dęta „Katowice”.

Organizatorami widowiska są Miasto Katowice, Teatr Śląski oraz Miuosh. Wydarzenie jest dofinansowane z budżetu Metropolii GZM.

Sobota, 18 czerwca 2022, godz. 20:00- 22:00

Katowice, Plac nad Rawą

Obchody 100. rocznicy III Powstania Śląskiego

Z okazji przypadającej w tym roku 100. rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego 2 maja w naszym mieście odbędzie się szereg wydarzeń upamiętniających ten wyjątkowy zryw narodowy. Obchody rozpoczną się w kościele pw. św. Andrzeja w Zabrze, gdzie o godz. 10.30 odprawiona zostanie uroczysta msza święta.

O oprawę muzyczną nabożeństwa zadba Orkiestra Dęta Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze, która wykona wiązanek pieśni powstańczych.

O godz. 11.50 nastąpi symboliczne złożenie kwiatów pod Pomnikiem Powstańców Śląskich przez reprezentację władz samorządowych naszego miasta na czele z prezydent Zabrza Małgorzatą Mańką-Szulik.

W godz. 12.30-13.30 zaplanowano przejazd samochodów militarnych Alejami Korfantego, ul. De Gaulle'a i ul. Wolności (podziwiać będzie można m.in. replikę pojazdu „Korfanty”). Kawalkada wystartuje spod kościoła pw. św. Andrzeja w Zabrze.

O godz. 18.00 zaprezentowane zostanie widowisko muzyczne pt. „Powstanie w nas” przygotowywane wspólnie przez Filharmonię Zabrzeńską oraz Teatr Nowy w Zabrze. Będzie je można zobaczyć online na kanale YouTube w/w instytucji.

Na fasadzie Domu Muzyki i Tańca w Zabrze o godz. 21.00 wyświetlony zostanie mapping historyczny.

W ramach rocznicowych obchodów odbędą się jeszcze dwa wydarzenia. 5 maja na Facebooku Miejskiej Biblioteki

Publicznej w Zabrzu odbędzie się wykład i prezentacja historyka Zbigniewa Gołasza pt. "Robert Oszek – bohater z Zabrze". Początek – godz. 17.00.

Natomiast 3 maja, również na Facebooku MBP w Zabrzu, zaplanowano spotkanie autorskie z Józefem Krzykiem, poświęcone jego książce pt. „Korfanty. Silna bestia”. Spotkanie poprowadzi dr Sebastian Rosenbaum (współautor książki "Wojciech Korfanty").

III Powstanie Śląskie miało na celu przyłączenie Górnego Śląska do Polski. Wybuchło 2 maja i trwało do 5 lipca 1921 r. Więcej nt. III Powstania Śląskiego przeczytacie Państwo na stronie www.powstania.slaskie.pl

Foto: www.powstania.slaskie.pl

Źródło: UM Zabrze

100.

**ROCZNICA
III POWSTANIA
ŚLĄSKIEGO**

2.05

10.30-11.15 Msza Święta w intencji Ojczyzny
w kościele pw. św. Andrzeja
z udziałem
Małgorzaty Mańki Szulik
Prezydent Miasta Zabrze
oraz
radnych Rady Miasta Zabrze

/Limit osób w kościele — 65/

Retransmisja mszy św. na kanale TVZ

/kanał 140 sieci Vectra i na kanale YT/

12.00-13.00 Przejazd samochodów militarnych,
w tym replika pojazdu powstańczego
„Korfanty” Alejami Korfanteo,
ul. Gen. De Gaulle’a i ul. Wolności

Wiązanki kwiatów pod pomnikiem nagrobnym
Powstańców Śląskich, przy kościele pw. św. Andrzeja,
można składać przez cały dzień.

Zabrze

2021

Metropolia świętuje w Bytomiu 100. rocznicę III Powstania Śląskiego

To było jedno z najważniejszych wydarzeń w historii Górnego Śląska w XX wieku. Z 2 na 3 maja 1921 roku wybuchło III Powstanie Śląskie, którego efektem był korzystny dla Polski podział Górnego Śląska. Szczególną rolę w walce o polski Śląsk odegrał Bytom, gdzie swoją siedzibę miał Polski Komisariat Plebiscytowy oraz gdzie zapadła decyzja o wybuchu powstania. To właśnie ze względu na rolę, jaką odegrał wówczas Bytom, Metropolitalne obchody 100-lecia III Powstania Śląskiego odbędą się w naszym mieście. Świętowanie zaczynamy już 2 maja, a wielki finał zaplanowano na 25 czerwca.

– Bytom w okresie powstań śląskich i plebiscytu odegrał bardzo ważną rolę w walce o przyłączenie Górnego Śląska do odrodzonej Polski. Bardzo się cieszę, że to właśnie w naszym mieście odbędą się uroczystości oraz wydarzenia przypominające rolę Bytomia i wkład mieszkańców Śląska w walkę o polski Śląsk – mówi prezydent Bytomia Mariusz Wołosz. – Przygotowaliśmy program wydarzeń upamiętniających rocznicę, a dzięki pozyskanemu przez Bytom dofinansowaniu z Metropolii w kwocie 700 tys. zł, możemy zadbać o szczególną oprawę. Mam nadzieję, że mimo obowiązujących obostrzeń, będziemy mogli wspólnie świętować jubileusz 100-lecia III Powstania Śląskiego – podkreśla Mariusz Wołosz.

1919 1920 **1921**

**Przewodniczący Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii
Kazimierz Karolczak**

**Prezydent Bytomia
Przewodniczący Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii
Mariusz Wołosz**

zapraszają

na Metropolitalne Obchody
100. rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego
230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
które odbędą się 2 maja 2021 r. w Bytomiu

Program obchodów:

Msza św. w intencji Ojczyzny i Powstańców Śląskich

21.20

Uroczysty capstrzyk z udziałem wojskowej asysty honorowej
34. Śląskiego Dywizjonu Rakietowego Obrony Powietrznej
w Bytomiu i Orkiestry Wojskowej z Bytomia
Bytom, ul. Gliwicka / Rynek

22.00

Mapping na budynku przy ul. Gliwickiej 9 w miejscu siedziby
Polskiego Komisariatu Plebiscytowego w Hotelu Lomnitz

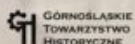
Szczegółowe informacje na stronie: www.bytom.pl.

Obchody odbędą się zgodnie z obowiązującymi zasadami sanitarnymi,
w związku z sytuacją epidemiologiczną mogą nastąpić zmiany w ich programie.

Zadanie sfinansowano ze środków Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Partnerzy:

Dofinansowano ze środków:

Zaczynamy 2 maja

Obchody 100. rocznicy III Powstania Śląskiego rozpoczną się 2 maja mszą świętą w intencji Ojczyzny i Powstańców Śląskich, po czym /od godz. 21.20/ na bytomskim Rynku oraz przy ul. Gliwickiej, gdzie mieściła się siedziba Polskiego Komisariatu Plebiscytowego, zaplanowano uroczystości upamiętniające wybuch powstania z udziałem wojskowej asysty honorowej 34. Śląskiego Dywizjonu Rakietowego Obrony Powietrznej w Bytomiu i Orkiestry Wojskowej z Bytomia. W obchodach wezmą udział przedstawiciele władz Bytomia, Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz miast wchodzących w skład Metropolii, a także radni, posłowie, senatorowie, zaproszeni goście oraz mieszkańcy miasta. Uroczystości zakończą się /od godz. 22.00/ odsłonięciem instalacji artystycznej /mapping/ nawiązującej do historycznych wydarzeń, jakie miały miejsce w 1921 roku. Warto dodać, że 2 maja będziemy również świętować 230. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Uroczystości odbędą się z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Jakie atrakcje uświetnią jeszcze 100. rocznicę wybuchu III Powstania Śląskiego

Wśród atrakcji, jakie Bytom przygotował w związku z jubileuszem 100-lecia III Powstania Śląskiego dla mieszkańców Śląska, będą m.in.: happeningi, warsztaty, wystawy oraz prezentacje muzyczne, których zwieńczeniem będzie widowisko multimedialne – Tryptyk Powstańczy, w którym zaprezentowane zostaną dzieje Bytomia od czasów średniowiecza po współczesność oraz wydarzenia związane z III Powstaniem Śląskim, jakie rozegrały się na Śląsku w 1921 roku.

– Każdy, kto zawita od 2 maja do 25 czerwca w Bytomiu będzie mógł wziąć udział w wydarzeniach kulturalnych upamiętniających III Powstanie Śląskie. Jeśli obostrzenia związane z pandemią nie pozwolą nam na bezpośrednie spotkanie, wydarzenia będą odbywały się online. Transmisje przewidujemy m.in. na kanale

miasta Bytom w serwisie YouTube.com – mówi zastępca prezydenta Bytomia Adam Fras.

Zgodnie z planem, uroczystości związane z obchodami III Powstania Śląskiego rozpoczną się w Bytomiu 2 maja, a więc w 100. rocznicę wybuchu powstania, a zakończą 25 czerwca. W tym dniu bowiem przypada rocznica podpisania staraniem Wojciecha Korfanteo rozejmu w Błotnicy Strzeleckiej, faktycznie kończącego III Powstanie Śląskie.

– Na ten dzień planujemy organizację widowiska multimedialnego pn. „Tryptyk Powstańczy – Pamięci Ziemi” z udziałem muzyków, śpiewaków, tancerzy wywodzących się z ośrodków kultury i sztuki na obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii – mówi prezydent Bytomia Mariusz Wołosz. – To wyjątkowe wydarzenie artystyczne będzie kulminacyjnym punktem obchodów 100. rocznicy III Powstania Śląskiego – dodaje prezydent Mariusz Wołosz.

O szczegółach związanych z organizacją Metropolitalnych Obchodów 100. rocznicy III Powstania Śląskiego w Bytomiu będziemy Państwa na bieżąco informować za pośrednictwem strony www.bytom.pl oraz miejskich kanałów społecznościowych.

Rys historyczny III Powstania Śląskiego

Wynik plebiscytu na Górnym Śląsku 20 marca 1921 roku, który miał zdecydować o przynależności tego regionu do Niemiec czy Polski, nie zadowolił żadnej ze stron. Do porozumienia w sprawie podziału Górnego Śląska nie potrafili dość również alianci. Brak decyzji aliantów spowodował, że Wojciech Korfanty w obawie przed niekorzystnym dla Polski podziałem Śląska, zdecydował o wybuchu III Powstania Śląskiego.

Decyzję o jego rozpoczęciu podjęto w nieistniejącym już hotelu „Lomnitz” przy ówczesnej ulicy Gleiwitzerstrasse 10 w Bytomiu 30 kwietnia 1921 roku podczas spotkania Wojciecha Korfanteo z dowódcami wojskowymi. Korfanty stanął na czele powstania, a

dowódcą wojsk powstańczych został ppłk Maciej Mielżyński, którego potem zastąpił ppłk. Kazimierz Zenkteller.

Powstańcy rozpoczęli działania bojowe z 2 na 3 maja, zaskakując początkowo oddziały niemieckie. Do ważniejszych walk doszło w Królewskiej Hucie /dzisiejszy Chorzów/, Katowicach, Gliwicach czy Zabrzu, a powstańcy dość szybko opanowali linię Odry /tzw. linię Korfantego/. Powstańcom udało się również zająć 8 maja Górę św. Anny oraz w walkach o Kędzierzyn i port na Odrze – tzw. Przystań Kozielską /4-10 maja/ wyprzeć siły niemieckie za Odrę.

Sytuacja wojsk powstańczych zmieniła się wraz z decyzją Wojciecha Korfantego, który po osiągniętych sukcesach zmierzał do zakończenia powstania. 9 maja doszło do zawieszenia walk, jednak strona niemiecka po uzupełnieniu sił i sprzętu 21 maja przystąpiła do kontrofensywy. Wojskom niemieckim udało się zająć Górę św. Anny, a 4 czerwca ruszył atak na Kędzierzyn, który ostatecznie został zajęty przez Niemców. Wobec postępów wojsk niemieckich, Wojciech Korfanty próbował jak najszybciej doprowadzić do dyplomatycznego rozwiązania konfliktu, zdając sobie sprawę, że wszystkie wysiłki powstańców mogą zostać zaprzepaszczone.

Starania Wojciecha Korfantego mające na celu zakończenie walk doprowadziły do podpisania 25 czerwca 1921 roku rozejmu w Błotnicy Strzeleckiej. Do 5 lipca jednostki polskie i niemieckie wycofały się z terenu plebiscytowego, co faktycznie oznaczało zakończenie III Powstania Śląskiego.

Na efekty kolejnego zrywu na Górnym Śląsku strona polska musiała czekać do 20 października 1921 roku. Wówczas Rada Ambasadorów wielkich mocarstw zatwierdziła podział Górnego Śląska, na mocy którego Polska otrzymała około 1/3 terytorium plebiscytowego z większością górnośląskich hut i kopalń.

Świętujemy również 230. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja

Uchwalenie Konstytucji 3 Maja przez Sejm Wielki w 1791 roku to szczególne wydarzenie w dziejach Polski i Europy. Była to bowiem pierwsza konstytucja nowożytna w Europie, a druga, po amerykańskiej, na świecie. Dla naszego kraju, otoczonego z trzech stron przez zaborców: Rosję, Prusy i Austrię, była to z kolei ostatnia próba ratowania Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Polska pozostawiona sama sobie próbowała ratować swoją niepodległość i suwerenność. Niestety, wobec miażdżącej przewagi zaborców cztery lata później – w 1795 roku – została na 123 lata wymazana z mapy Europy.

Zawyją syreny

W niedzielę, 2 maja podczas uroczystości upamiętniających 100. rocznicę III Powstania Śląskiego oraz 230. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja zawyją syreny alarmowe. Jak co roku rocznicowe obchody są okazją, by przetestować sprawność systemu ostrzegania i alarmowania ludności, który sygnalizuje mieszkańcom skażenie środowiska, klęski żywiołowej i inne niebezpieczeństwa. Bytomianie usłyszą dźwięk ciągły trwający minutę w trakcie capstrzyku organizowanego na bytomskim Rynku.

Źródło: UM Bytom

Wirtualny bieg i marsz szlakiem Powstańców Śląskich

W poniedziałek 3 Maja w naszym mieście odbędą się obchody 100 – lecia III Powstania Śląskiego oraz 230 rocznicy uchwalenia

Konstytucji 3 Maja. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Piekarach Śląskich organizuje wirtualny bieg oraz marsz Nordic Walking niebieskim szlakiem Powstańców Śląskich.

Bieg i marsz rozpoczynać się będą pod Kopcem Wyzwolenia, następnie poprowadzą ulicami: Wyzwolenia, Chopina, przez ogródki działkowe „Azalia”, ulicą Karola Miarki, a zakończenie biegu nastąpi na Placu Noblistów Śląskich. Długość trasy wynosi około 2,85 km.

Ze względu na panujące obostrzenia bieg będzie mieć charakter indywidualny, prosimy aby każdy chętny w dowolnej porze dnia pokonał wyznaczoną trasę. Ważne aby symboliczną trasę pokonać w poniedziałek 3 Maja.

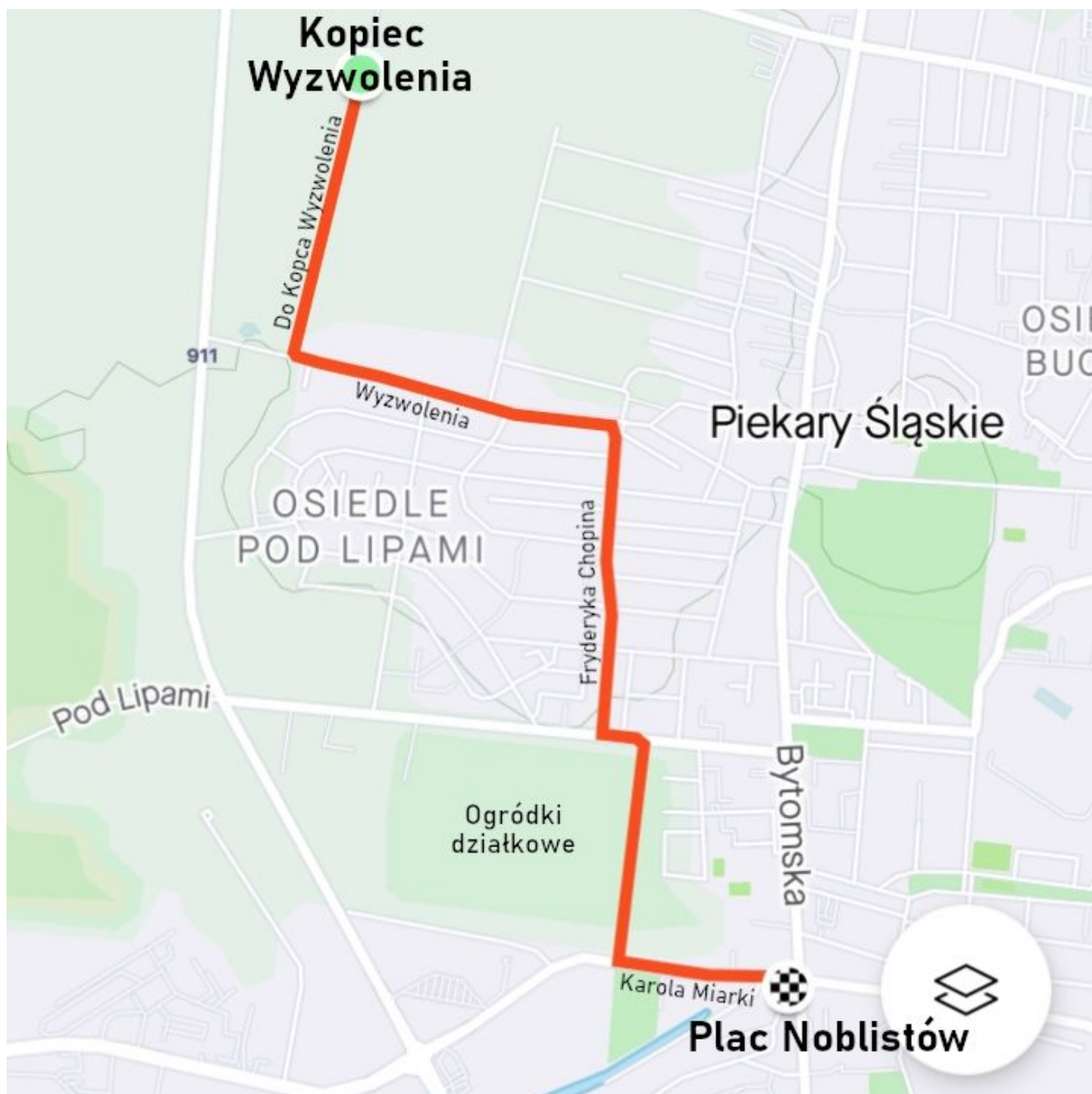
Po pokonaniu trasy należy wysłać na adres mailowy: sportpiekary@mosir.piekary.pl lub sportpiekary@interia.pl screen'a z pokonanej trasy podpisując maila imieniem i nazwiskiem. Na Wasze maile MOSiR czeka w dniu 3 i 4 maja.

Każdy kto pokona wyznaczoną trasę i wyśle maila z pokonaną trasą otrzyma książkę autorstwa Dariusza Pietruchy „Emil Baron – To nie sztuka dać się zabić – wspomnienia piekarskiego powstańca” oraz płytę CD Orkiestry Wojskowej z Bytomia.

Upominki do odbioru będą w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji od dnia 6 maja po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym pod nr 32 768-10-10.

Link: Regulamin Biegu i Marszu Nordic Walking Szlakiem Powstańców Śląskich

Źródło: UM Piekary Śląskie

Mat. organizatora

Kwiaty pod tablicą
upamiętniającą siedzibę

Polskiego Komisarjatu Plebiscytowego

100 lat temu, 20 marca 1921 roku na Górnym Śląsku odbył się plebiscyt, który miał zdecydować o jego przynależności do Polski lub Niemiec. Dziś /20 marca/ przy ul. Gliwickiej 17, przy dawnym hotelu „Lomnitz”, gdzie swą siedzibę miał Polski Komisarjat Plebiscytowy, władze miasta, radni oraz zaproszeni goście złożyli kwiaty.

100. rocznica Plebiscytu i III powstania śląskiego

Dzisiejsze obchody są zapowiedzią uroczystości, jakie w tym roku odbywać się będą w naszym mieście. To właśnie w Bytomiu, 30 kwietnia 1921 roku w hotelu „Lomnitz” podczas spotkania Wojciecha Korfantego z dowódcami wojskowymi zapadła decyzja o wybuchu III powstania śląskiego. Rozpoczęło się ono już z 2 na 3 maja 1921 roku i zakończyło rozejmem podpisanym w Błotnicy Strzeleckiej 25 czerwca 1921 roku, a jego wynikiem była korzystna dla Polski decyzja Rady Ambasadorów wielkich mocarstw, która zatwierdziła podział Górnego Śląska, na mocy którego Polska otrzymała około 1/3 terytorium plebiscytowego z większością górnośląskich hut i kopalń.

Bytomskie obchody

Od 2 maja do 25 czerwca, odbędą się główne uroczystości związane z obchodami 100. rocznicy III powstania śląskiego. Wówczas zaplanowano między innymi: happeningi, warsztaty, wystawy, prezentacje, wykłady poświęcone postaciom i wydarzeniom związanym z III powstaniem śląskim, występ Orkiestry Wojskowej, uroczystości upamiętniające Polskiego Komisarza Plebiscytowego Wojciecha Korfantego oraz wybuch III

powstania śląskiego, a także kalejdoskop czasu odliczający czas do wielkiego finału imprezy, czyli Tryptyku Powstańczego, który uwieńczy zakończenie 100. rocznicy III powstania śląskiego.

W uroczystości wzięli udział prezydent Mariusz Wołosz i jego zastępcy: Michał Bieda, Waldemar Gawron oraz Adam Fras. Tego dnia pod tablicami upamiętniającymi wydarzenia sprzed wieku, wiązanki kwiatów złożyli także przewodniczący Rady Miejskiej w Bytomiu Mariusz Janas, bytomscy radni, przewodniczący zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii Kazimierz Karolczak, a także przedstawiciele województwa śląskiego, Urzędu Marszałkowskiego, posłowie i senatorowie.

Źródło: UM Bytom

Wydarzenie „Nie rzucim ziemi...” przyciągnęło tłumy widzów

Gwiazdy estrady, chór Opery Śląskiej, Górnicza Orkiestra Dęta „Piekarzy – Julian”, Orkiestra Wojskowa z Bytomia oraz aktorzy Teatru Śląskiego wystąpili pod Kopcem Wyzwolenia Piekarach Śląskich w multimedialnym widowisku „Nie rzucim ziemi...” To hołd artystyczny bohaterom II Powstania Śląskiego.

W widowisko wplecione zostały elementy mappingu, czyli wyświetlania na tle sceny i samego Kopca Wyzwolenia wizualizacji.

Reżyserem spektaklu był Robert Talarczyk, kierownictwo muzyczne objął Miuosh, zaś scenariusz inspirowany

wspomnieniami powstańca Emila Barona stworzyli Dariusz Pietrucha i Miłosz Markiewicz.

Warstwę muzyczną spektaklu zapewnili: Miuosh, Organek, Renata Przemyk, Sebastian Riedel, Marcin Wyrostek, Bela Komoszyńska, Mateusz Konieczny, Joanna Kściuczyk-Jędrusik i Daria Ryczek w asyście chóru Opery Śląskiej, Górniczej Orkiestry Dętej "Piekary – Julian" oraz Orkiestry Wojskowej z Bytomia.

Niech o historii Śląska będzie głośno, niech ta piękna historia popłynie w głąb kraju i niechaj cała Polska dowie się, co na tych ziemiach się działo oraz jak wiele Ojczyzna zawdzięcza Śląskowi – powiedziała Sława Umińska-Duraj, Prezydent Piekar Śląskich.

– 100 lat temu mieszkańcy Górnego Śląska nie szczędzili sił i krwi, aby te ziemie wróciły, po wielu latach do Polski. Dzisiaj wspominamy ludzi którzy oddali swoje życie za wolność. Dziękuję wszystkim którzy dbają, aby pamięć o tamtych wydarzeniach trwała. Dziękuję także tym którzy przygotowali to wyjątkowe widowisko – powiedział Jacek Brzezinka, członek Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Metropolitalne Obchody 100. Rocznicy II Powstania Śląskiego organizowane były pod Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości.

Koprodukcją wydarzenia zajmowały się: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Miasto Piekary Śląskie, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego, Miejski Dom Kultury w Piekarach Śląskich oraz województwo śląskie.

Partnerami byli: Opera Śląska w Bytomiu, Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach, Stowarzyszenie Na Rzecz Zabytków Fortyfikacji „Pro Fortalicium” oraz Orkiestra Wojskowa z Bytomia.

Retransmisja widowiska rejestrowanego przez TVP3 Katowice odbędzie się na antenie stacji 30 sierpnia o godz. 19.15.

Oprac. na podstawie informacji UM Piekary Śląskie

Foto: Metropolia GZM/ Witold Trólka

Widowisko z okazji 100. rocznicy II powstania śląskiego i Święto Wojska Polskiego

22 sierpnia w Piekarach Śląskich pod Kopcem Wyzwolenia odbędą się dwa duże wydarzenia. Od godziny 9.45 obchody Święta Wojska Polskiego, połączone z piknikiem militarnym. O 20.30 rozpoczynamy Metropolitalne Obchody 100. Rocznicy II Powstania Śląskiego, czyli wielkie widowisko teatralno-muzyczne.

Na oba wydarzenia zaprasza Sława Umińska-Duraj, Prezydent Piekar Śląskich.

Obchody Święta Wojska Polskiego rozpoczną się Uroczystą Mszą Świętą polową z udziałem Orkiestry Wojskowej z Bytomia oraz Chóru "Św. Barbara". Następnie odbędą się oficjalne uroczystości wraz z asystą wojskową. Piekarzanie będą także mieli okazję zobaczyć sprzęt wojskowy znajdujący się na wyposażeniu naszej armii.

Nie rzucim ziemi... będzie dużym interdyscyplinarnym i multimedialnym widowiskiem plenerowym, którego prapremiera odbędzie się w 100. rocznicę II powstania śląskiego. Ta szczególna forma upamiętnienia ma łączyć tradycyjne formy artystyczne z nowoczesnymi technologiami realizacyjnymi, takimi jak projekcje laserowe. W przygotowanie scenariusza jest zaangażowany historyk Dariusz Pietrucha, autor książki o Kopcu Wyzwolenia. Nad częścią artystyczną będzie miał pieczę Teatr Śląski. Zaplanowano również działanie edukacyjne realizowane we współpracy z Muzeum Powstań Śląskich.

Więcej szczegółów: Święto Wojska Polskiego

Więcej szczegółów: Metropolitalne Obchody 100. Rocznicy II Powstania Śląskiego

Zapraszamy wszystkich mieszkańców!

100 lat od wybuchu II Powstania Śląskiego

(19 sierpnia b.r.) W nocy z 19 na 20 sierpnia 1920 roku wybuchło II Powstanie Śląskie. Właśnie mija 100 lat od tego wydarzenia. Ze względu na trwającą epidemię i zaliczenie Rudy Śląskiej do tzw. strefy czerwonej, miejskie obchody tej rocznicy zostały odwołane. – Mimo tego pamiętamy

o powstańcach, którzy walczyli o polski Śląsk – podkreśla prezydent Grażyna Dziedzic. Władze samorządowe złożyły dziś kwiaty przy miejscach pamięci w Kochłowicach i Wirku, a znicze zapłonęły również na grobach powstańczych.

W Rudzie Śląskiej istnieje wiele miejsc pamięci poświęconych Powstańcom Śląskim. Są to przede wszystkim pomniki w Kochłowicach przy ul. Oddziałów Młodzieży Powstańczej, w Goduli na placu Niepodległości, w Bykowninie przy ul. 11 Listopada, w Orzegowie przy ul. kard. A. Hłonda, w Wirku przy ul. Katowickiej oraz w Kłodnicy przy ul. Zacisze. Poświęcenie i odwagę Powstańców upamiętniają również tablice oraz mauzoleum na cmentarzu przy ul. Porębskiej w Rudzie zbudowane dla uczczenia poległych w walkach o polskość Śląska w czasie zarówno Powstań Śląskich, jak i podczas okupacji hitlerowskiej. Miasto utrzymuje też 17 grobów powstańczych zlokalizowanych na cmentarzach parafialnych w Goduli, Halembie, Kochłowicach, Orzegowie i Wirku.

To właśnie w ostatniej z wymienionych dzielnic znajduje się 8 grobów, które w ramach uczczenia 100. rocznicy Powstań Śląskich wyremontował ostatnio Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach. Spoczywają w nich: Alojzy Braum, Edward Herman, Paweł Myszor, Augustyn Pietroniec, Józef Szczotka, Franciszek Szmajduch, Alfons Szymiczek i Maksymilian Tomas. Wykonane prace wpisują się w program restauracji grobów Powstańców Śląskich realizowany przez Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa oddziału IPN w Katowicach, który przewidziany jest na lata 2019-2022. W jego ramach wyremontowano już 18 takich obiektów.

II Powstanie Śląskie: 19/20 sierpnia do 25 sierpnia 1920

W styczniu 1920 roku weszły w życie na Górnym Śląsku postanowienia traktatu wersalskiego. Niemiecka Straż Graniczna i wojska niemieckie opuściły teren plebiscytowy, a na ich miejscu pojawiły się kilkunastotysięczne oddziały alianckie (francuskie, brytyjskie i włoskie). Władzę cywilną na obszarze

plebiscytowym i zwierzchność nad wojskami alianckimi należała do Międzysojuszniczej Komisji Rządzącej i Plebiscytowej na Górnym Śląsku, która na swoją siedzibę wybrała Opole. Na jej czele stanął francuski generał Henri Le Rond, a jego zastępcami byli: angielski pułkownik Henry Percival i włoski generał Armando de Marinis. Zainteresowane kraje (Polska, Niemcy, Czechosłowacja i Stolica Apostolska) miały u boku Komisji swoich stałych przedstawicieli.

Dla celów prowadzenia kampanii plebiscytowej rząd polski powołał Polski Komisariat Plebiscytowy (PKPleb.), na czele którego stanął Wojciech Korfanty. Jego siedziba znalazła się w Hotelu „Lomnitz” w Bytomiu. Odpowiednikiem po stronie niemieckiej PKPleb. był Niemiecki Komisariat Plebiscytowy (Plebiszitkommissariat für Deutschlands) w Katowicach, działający pod przewodnictwem działacza katolickiej Partii Centrum – Kurta Urbanka.

Kampania plebiscytowa po obydwu stronach opierała się na operowaniu argumentami o różnym charakterze, najbardziej widoczne w propagandzie były historyczne i etniczne. Największą rolę odegrały jednak wizje przyszłości roztaczane przez obydwie strony w wypadku głosowania za Polską lub Niemcami. Niemcy grozili, iż w niepodległej Rzeczypospolitej nastąpi zapaść gospodarcza górnośląskiego przemysłu ciężkiego, wynikająca z oderwania od rynków zbytu w Niemczech i w Europie. Ważkim argumentem było również wskazywanie na Polskę, jako państwo niestabilne, bliskie rozpadu („Polska jako państwo sezonowe”). Z kolei w polskiej propagandzie ostrzegano przed koniecznością spłacania przez wiele dziesiątków lat przez Niemcy odszkodowań wojennych, co spowodować miało załamanie gospodarki. Ostrzegano także przed utrzymaniem się na Górnym Śląsku tradycyjnego podziału społecznego: Niemiec – obszarnik, kapitalista, Polak – wykorzystywany i uciskany robotnik. Bardzo ważne były składane po obydwu stronach konfliktu obietnice nadania po plebiscycie specjalnego statusu prawnego dla Górnego Śląska. Niemcy

zapowiadali szeroką autonomię, a już w 1919 roku wydzielili nawet ze Śląska odrębną pruską prowincję. Po korzystnym rozstrzygnięciu w Berlinie zapowiadano nawet kolejny plebiscyt (rzeczywiście odbył się w 1923 roku), mający zadecydować o ewentualnym utworzeniu osobnego Kraju (Land) w Rzeszy Niemieckiej. Polska obietnica była bardziej konkretna. 15 lipca 1920 roku polski Sejm Ustawodawczy przyjął ustawę o utworzeniu w przyszłości samorządowego województwa śląskiego (potem posługiwano się najczęściej terminem autonomii śląskiej), które miało odgrywać w odrodzonej Rzeczypospolitej rolę szczególną, najbardziej rozwiniętego gospodarczo i cywilizacyjnie województwa.

Wiosną i latem 1920 roku podczas prowadzonej kampanii plebiscytowej dochodziło wielokrotnie pomiędzy Polakami i Niemcami do walk (m.in. Opole, Bytom, Gliwice), które z trudem pacyfikowali żołnierze wojsk sojuszniczych. Po stronie polskiej odtworzona po nieudanym I powstaniu śląskim Polska Organizacja Wojskowa Górnego Śląska (POW GŚ) angażowała się w ochronę polskich wieców i zebrań, co doprowadzało do starć z funkcjonariuszami policji niemieckiej (Sicherheitspolizei – SiPo).

Na zaostrzenie sytuacji politycznej na Górnym Śląsku w połowie 1920 roku wpłynęło także niepowodzenie ofensywy polskiej na Ukrainie. Kiedy wojska sowieckie zbliżały się do Warszawy Niemcy podjęli próbę wykorzystania tej sytuacji dla przejęcia Górnego Śląska bez plebiscytu. W lipcu 1920 roku wybuchł na Górnym Śląsku strajk wywołany przez niemieckie związki zawodowe przy akceptacji partii niemieckich. Protestowano przeciwko wojnie polsko-radzieckiej i żądano wzmocnienia sił alianckich na Górnym Śląsku, a nawet użycia w celu ochrony granicy dodatkowych niemieckich sił policyjnych wprowadzonych na teren plebiscytowy.

W Katowicach 17 sierpnia demonstracja niemiecka w centrum miasta doprowadziła do starcia z francuskimi oddziałami. Później doszło do ataku na siedzibę polskiego powiatowego

PKPleb. I redakcję socjalistycznej „Gazety Robotniczej”. Tragicznie zginął wówczas zamordowany przez Niemców znany polski działacz polityczny i społeczny, katowicki lekarz – Andrzej Mielęcki.

Wydarzenia w Katowicach skłoniły Korfantego, znajdującego się już pod naciskiem dowódców powiatowych POW GŚ, szczególnie Walentego Fojkisa z powiatu katowickiego, do ogłoszenie II powstania śląskiego (18/19-25 sierpnia 1920 roku). Tym razem precyzyjnie określono cele powstania: likwidację stronnicyj policji niemieckiej i stworzenie opartej na parytecie policji plebiscytowej. Powstanie zakończyło się sukcesem polskim, zajęto powiaty nadgraniczne i większość górnośląskiego okręgu przemysłowego, starano się tylko nie atakować centrów miast, gdzie stacjonowały wojska alianckie. Francuscy żołnierze i oficerowie wyraźnie zresztą sympatyzowali z Polakami, tylko żołnierze włoscy, deklarując swoją neutralność, zmuszali kilkakrotnie siły powstańcze do odstąpienia (w tym czasie na terenie plebiscytowym nie było wojsk brytyjskich).

Sukces powstańców umożliwił po rozmowach prowadzonych w Bytomiu pod patronatem Komisji Międzysojuszniczej z udziałem obydwu komisarzy plebiscytowych, Korfantego i Urbanka, podpisanie porozumienia o zawieszeniu walk. Najważniejszym rezultatem układu było stworzenie tzw. Policji Plebiscytowej (Abstimmungspolizei – AP0), a więc spełnienia żądań strony polskiej.

Tekst przygotowany przez Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej w Katowicach, opublikowany na stronie: <https://powstania.slaskie.pl/content/ii-powstanie-slaskie-w-1920-roku>

Źródło: UM Ruda Śląska

Fundacja GR0T dezynfekowała Kopiec

18 sierpnia br. w godzinach wieczornych Fundacja Na Rzecz Bezpieczeństwa i Obronności Kraju GR0T rozpoczęła dezynfekcję terenu Kopca Wyzwolenia, w związku organizowanymi w tym miejscu w dniu 22 sierpnia wydarzeniami: Świętem Wojska Polskiego oraz Metropolitalnymi Obchodami 100. Rocznicy II powstania śląskiego.

Tak duże wydarzenia wymagają odpowiednich przygotowań wiele godzin wcześniej, często nawet w nocy. Jednym z realizowanych przez Fundację GR0T działań jest kompleksowa dezynfekcja terenu wokół Kopca Wyzwolenia, na którym to w najbliższą sobotę zaplanowane są wydarzenia z udziałem mieszkańców i zaproszonych gości.

Obecna współpraca to efekt rozmów prowadzonych niedawno przez Prezydent Piekar Śląskich Sławę Umińską-Duraj z prezesem Fundacji Na Rzecz Bezpieczeństwa i Obronności Kraju GR0T – Andrzejem Ostrowskim. Z każdym miesiącem współdziałanie będzie coraz ściślejsze i przyniesie wymierne efekty.

Fundacja GR0T to organizacja proobronna zrzeszająca pasjonatów militariów, osoby zainteresowane współpracą z wojskiem. Szereg działań realizuje we współpracy i na rzecz społeczności lokalnej, głównie Siemianowic Śląskich i okolic. Siłę Fundacji stanowią instruktorzy oraz kadra- ambitna, ale twardo stąpająca po ziemi i realizująca swoje cele.

Więcej szczegółów na temat Fundacji: fundacjagrot.pl

Źródło: UM Piekary Śląskie

Tramwaj powstańczy w Gdańsku!

W ramach obchodów 100-lecia II Powstania Śląskiego w Gdańsku będzie kursował Tramwaj powstańczy do Niepodległej, upamiętniający to wydarzenie. Specjalnie oklejony tramwaj będzie przewoził pasażerów za darmo, a każdy z nich będzie mógł poznać historię powstania dzięki ulotkom.

– Prezentujemy tematyczny tramwaj, informujący o 100-leciu II Powstania Śląskiego oraz idei Muzeum Powstań Śląskich – przywitał gości Piotr Borawski, zastępca prezydenta ds. przedsiębiorczości i ochrony klimatu. – Liczę na to, że nasi mieszkańcy podróżując tym tramwajem zapoznają się z historią Śląska oraz powstaniami śląskimi, które odegrały ważną rolę nie tylko w historii regionu, ale także Polski.

Fot. G. Mehring / UM Gdańsk

W tym roku obchodzona jest 100. rocznicę II Powstania Śląskiego, jednego z trzech zrywów ludności polskiej, których skutkiem było przyłączenie części Górnego Śląska do Polski. Specjalny tramwaj będzie kursował w dniach od 20 sierpnia (wybuch powstania) do 25 sierpnia (zakończenie powstanie). W środku tramwaju pasażerowie będą mogli zapoznać się z

kalendrium powstań śląskich. Projekt zakłada podróż tramwajem w wybranych miastach Polski: Gdańsk, miasta Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, Kraków, Poznań, Warszawa.

– Gdańsk, jak zawsze gościny i otwarty przyjął nasza akcję informacyjną. Uważamy że historia naszego regionu, myślę że podobnie jak Gdańska jest trudną historią i nie dla wszystkich zrozumiałą – powiedziała Halina Bieda, dyrektor Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach. – Taki tramwaj to jeden ze sposobów upowszechniania wiedzy na temat naszych powstań i odradzania się państwa polskiego.

Fot. G. Mehring / UM Gdańsk

Tramwaj będzie kursował na bezpłatnej linii w godzinach popołudniowych i wieczornych, na trasie Strzyża – Śródmieście – Strzyża, a w dniu 23.08 Zaspą – Śródmieście – Zaspą.

Projekt jest realizowany przez Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach w partnerstwie z: Miastem Gdańsk, Gdańskimi Autobusami i Tramwajami, IPN O/Katowice, Instytutem Historii Uniwersytetu Śląskiego, Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej,

Chorągwią Śląską ZHP.

Projekt został dofinansowany ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022 w ramach programu Dotacyjnego „Niepodległa”.

Źródło: Referat Prasowy Urzędu Miejskiego w Gdańsku